

Oj to srcé . . .

ogovarjal se je oče s svojimi sinovi o slabosti človeškega srcá. „Oj to srcé,“ dejal je, „ki je v nežnej mladosti tako dobro in plemenito, izprevrže se rado, in ako se strast vánje ujé, popači in razdere naglo vse, kar je v nežnej mladosti v njem rastle in zorélo. In povedal jim je dogodek iz rimske zgodovine, ki slóve:

„Klavdij je umrl. Mladi Neron, učenec Senekove modrosti, bil mu je nastolnik. In zbrali so se plemenitaši rimskega kraljestva, da bi se poklonili mlademu cesarju. V srci pokvarjeno hlapčevsko starešinstvo pozdravljalo ga je kot novega boga, in prilizniki so mu se prišli prikupovat in ga prosit milosti njegove. V sijajnej dvorani na zlatem prestolu sedel je Neron, poleg njega pa njegova mati, zala Agripina. In lice mladega cesarja Nerona žarelo je veselja tolike nenavadne časti in veličastva.

In prilizniki so popadali pred njegov prestol, govoreč mu: „Vladar, pozdravljamo te, boga vesoljne zemlje; življenje in vse, kar imamo, tvoje je! Ukaži, in sužniki tvoji se bodo klanjali tvojim ukazom!“

In Neron se vzdigne s svojega prestola ter reče: „Ne takó, prijatelji moji! Tudi jaz sem človek, tudi mene bodo sodili bogovi!“ — To rekoči, obrne se k materi, rekoč: „Mati, čuvaj moje srce teh ljudij!“

In mati objame vrliga sina in mu poljubi lice. A modrijan Seneka, njegov učitelj, ki je v kotu dvorane sedeč opazoval vrline svojega gojenca v tako odločilnem trenutku njegovega mladega življenja, razjokal se je od veselja. In ko so se vže vsi poklonili mlademu cesarju, stopi tudi on s krepkim in možatim korakom, kakor je bila vedno njegova navada, pred prestol svitlega cesarja. A Neron to videč, ni čakal, da bi se mu bil približal njegov učitelj, stopil je s prestola, pozabil vse svoje veličastvo, šel mu naproti, objel ga in mu rekel, ihtéč se: „Oče! oče! povej mi, kaj naj storim, da vladam takó srečno, kakor je vladal cesar Avgust?“

In Seneka mu reče: „Ljubi modrost in izogibaj se prilizovalcev!“

Neron mu to obljubi z veliko prisego, pritisne svojega učitelja strastno na svoje prsi in ga postavi ob stran svojega prestola, da bi bil podpora njegovej mladosti. In Seneki je vzkipelo srce od veselja, vidšemu, da hoče Neron biti ne samó prvi, temveč tudi najboljši mej ljudmi.

„In to je bil óni isti Neron,“ pripoveduje oče dalje, „ki je malo let pozneje s krvjo svoje matere, sopruge in brata, pa tudi s krvjo svojega nekđaj tako ljubečega učitelja oskrunil svoje mlado življenje; ki je v cvetji svojih let kot onemogli starček in krvolok umoril samega sebe.“

Čuvaj in pazi, o mladina, srce svoje kot najdražji zaklad, ki ga imaš od ljubega Boga.

Ivan T.

